

Curs
**Màgia, encanteris i filtres d'amor a
l'antiga Grècia**

**Presencial i online
Curs 2020-2021**

Índex

Presentació.....	3
Objectius i organització	3
Professora	3
Horaris del curs 2020-2021 i lloc de realització	4
Opcions i preus.....	4
Preinscripció i matriculació.....	5
Programa del curs	6

Presentació

Les tècniques endevinatòries i màgiques en general, i els oracles en particular, van tenir un paper fonamental a la societat grega. Formaven part de la realitat quotidiana, d'aquella que es centrava en l'atzar del dia a dia, les preocupacions més elementals - salut, benestar, amor, fortuna-, i el futur immediat; fins i tot incidia en la religió pública, la qual inquiria els déus sobre la conveniència d'una guerra o sobre la fundació d'una colònia. Quan el món grec entrà en contacte amb les cultures orientals i egípcia, l'ús de les pràctiques oraculars i màgiques s'enriquirà amb nous elements, esdevenint un tret característic de la cultura hel·lenística, tal com evidencien les referències dels autors antics i la presència constant d'encanteris i conjurs en les obres literàries. Tanmateix, la consulta oracular i endevinatòria no l'hem de veure només com un mitjà de conèixer el futur, de guarir un dolor o d'aconseguir l'amor desitjat. Era sobre tot una manera d'entrar en contacte amb la divinitat i rebre la seva aprovació, una mediació entre l'esfera humana i la divina, o entre les forces desconegudes que es mouen sense que les veiem i l'individu que es veu afectat per la seva presència.

Objectius i organització

Es tracta d'un curs de durada anual i format quinzenal, organitzat en tres mòduls que es poden cursar de forma consecutiva o independentment d'un de l'altre.

El primer mòdul es centra en els oracles, la forma més habitual de les pràctiques endevinatòries en el món grec, analitzant els diferents tipus de consulta i el seu funcionament. Inclou però una visió general de les diferents arts endevinatòries.

El segon mòdul explora els altres sistemes de consultar el futur, que van des de la incubació, a l'ús d'objectes, fenòmens físics o astrals. Són modalitats pocs conegudes, que tenien prou força a nivell popular.

Finalment, el tercer mòdul tracta de les pràctiques lligades a obtenir un resultat favorable a allò que es busca. Entraríem en el camp dels encanteris i els filtres d'amor, que en el món grec tenen un gran desenvolupament a partir d'època hel·lenística. Parlaríem també de les arts nigromàntiques i necromàntiques, i dels seus practicants, sobre els quals tenim gran informació en època greco-romana. D'aquesta manera, podrem obtenir una visió molt completa de la manera com els grecs s'apropaven al coneixement del futur.

Cada sessió té una durada de 1h30' i consta de dues parts. En la primera, s'exposen les característiques bàsiques de la tècnica i el seu funcionament a partir de les informacions epigràfiques i arqueològiques, i en la segona es comenten els textos que il·lustren els procediments. En funció del tipus de tècnica, es podran dur a terme activitats concretes per tal de comprendre millor com funcionava cada tècnica concreta i de quina manera s'executava. Per tal de facilitar el comentari, es lliurarà amb antelació un petit dossier amb la selecció de textos a tractar. També es demanarà petites intervencions als alumnes per tal de motivar l'alumnat.

Professora

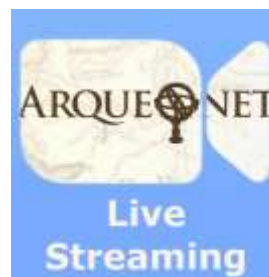
Mª Teresa Magadán

Doctora en Arqueologia Grega i Llicenciada en Filologia Semítica. Investigadora de l'Institut del Pròxim Orient Antic (IPOA-UB) i de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). Professora-Col·laboradora de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Horaris del curs 2020-2021 i lloc de realització

Les activitats del cicle es realitzen a **Arqueonet**, al carrer **Sepúlveda 79 de Barcelona** (08015).

Aquest curs també es pot seguir en streaming en directe des de casa

Després de cada sessió, totes les persones inscrites (tant en modalitat presencial com a distància) podran visualitzar de nou la gravació, ja que facilitarem l'enllaç per tenir-hi accés.

Els dies de les activitats són els dimarts, **de 16.00h a 17.30h** i la durada del curs és del 10 de novembre de 2020 al 18 de maig de 2021 en sessions quinzenals

Opcions i preus

Opcions	Preus totals	Terminis de pagament presencial			
		Matrícula	2n termini (finals novembre 2020)	3r termini (finals gener 2021)	4t termini (finals de febrer 2021)
Curs complet	185 €	80 €	35 €	35 €	35 €
Mòdul 1	70 €	Els pagaments dels mòduls i de les classes soltes es realitzen de forma íntegra, sense terminis.			
Mòdul 2	70 €				
Mòdul 3	70 €				
Classes soltes	18 €				
Opcions	Preus totals	Terminis de pagament distància			
		Matrícula	2n termini (finals novembre 2020)	3r termini (finals gener 2021)	4t termini (finals de febrer 2021)
Curs complet	155 €	65 €	30 €	30 €	30 €
Mòdul 1	60 €	Els pagaments dels mòduls i de les classes soltes es realitzen de forma íntegra, sense terminis.			
Mòdul 2	60 €				
Mòdul 3	60 €				
Classes soltes	18 €				

*Trobareu les dates i el temari de cada mòdul al programa de les assignatures.

Preinscripció i matriculació

Preinscripció

Podeu fer preinscripció per qualsevol de les següents vies:

1. Per correu electrònic: enviar un missatge a l'adreça arqueonet@arqueonet.net especificant la següent informació:

- Títol del missatge: "Inscripció al curs: Màgia, encanteris i filtres d'amor a l'antiga Grècia"
- Indicar la modalitat d'inscripció:
  - Inscripció al cicle complet presencial
  - Inscripció al cicle complet a distància
  - Inscripció a mòduls o sessions independents: indicar quins/es
- Dades de cada participant que s'inscriu: nom i cognoms, adreça postal completa, adreça electrònica i telèfon de contacte

2. Per la pàgina web d'Arqueonet, a través de l'enllaç següent:

http://www.arqueonet.net/cat_contacte.html

Complimentar els camps de dades personals indicats a la pàgina web i, en el camp "Missatge", especificar la següent informació:

- En primer lloc incloure el text "Inscripció al curs: Màgia, encanteris i filtres d'amor a l'antiga Grècia"
- Indicar la modalitat d'inscripció:
  - Inscripció al cicle complet presencial
  - Inscripció al cicle complet a distància
  - Inscripció a mòduls o sessions independents: indicar quins/es

3. Per telèfon: la preinscripció també es podrà fer per telèfon, als números 937423014 o 667013352.

4. Presencialment: a Arqueonet, carrer Sepúlveda 79 – 08015 Barcelona, de dilluns a divendres de 10h a 14h i de 16h a 20h

Un cop feta la preinscripció, Arqueonet enviarà un mail confirmant la recepció la mateixa. Les places s'adjudicaran per estricta ordre d'arribada de les sol·licituds.

Matriculació

Quan s'assoleixi el nombre mínim d'assistents, Arqueonet ho comunicarà a tots els preinscrits i llavors s'iniciaran els passos per formalitzar la matrícula. Les matrícules es podran formalitzar de forma presencial a **la seu d'Arqueonet** dins dels horaris d'obertura (de 10h a 14h i de 16h a 20h), en efectiu o targeta, o bé per transferència bancària per l'import corresponent al número de compte que us indicarem. En cas de fer-ho per transferència, cal indicar en la mateixa el **nom complet**, i com a concepte:

- "Inscripció al curs: Màgia, encanteris i filtres d'amor a l'antiga Grècia presencial complet"
- "Inscripció al curs: Màgia, encanteris i filtres d'amor a l'antiga Grècia distància complet"
- "Inscripció al curs: Màgia, encanteris i filtres d'amor a l'antiga Grècia presencial_ i el nom del mòdul o la sessió que correspongui"
- "Inscripció al curs: Màgia, encanteris i filtres d'amor a l'antiga Grècia distància_ i el nom del mòdul o de la sessió que correspongui"

Segons correspongui a cada cas.

Programa del curs

El curs està organitzat en tres mòduls que es poden cursar de forma completament independent l'un de l'altre, amb un total de 22 sessions d'una hora i mitja de durada.

Mòdul 1. Les arts endevinatòries: els oracles

Durada del mòdul: del 10 de novembre de 2020 al 19 de gener de 2021 (el 8 i 29 de desembre i el 5 de gener no hi ha classe)

Horari: els dimarts, de 16.00h a 17.30h

Sessions: 4

1. La Màgia a l'antiga Grècia

Presentació i objectius del curs. Introducció general a les pràctiques endevinatòries a l'antiga Grècia. Tipologia de les activitats oraculars, endevinatòries i persuasives. Terminologia bàsica. Diferència entre religió i màgia. Màgia i medicina.

2. Comunicar-se amb la divinitat

Mantiké: la pràctica endevinatòria. Maneres de comunicar-se amb la divinitat: profètica, telèstica, poètica i amorosa. El concepte de destí (*moira*) i la possibilitat de canviar-lo. Tècniques endevinatòries inductives i tècniques endevinatòries inspirades.

3. Preguntar la divinitat

Tipologia de les divinitats. Agents i practicants. Tipus de llenguatge. El poder de la paraula escrita: relació entre les consultes i l'ús de l'escriptura. Modalitats de resposta: oral i escrita. Tipus de preguntes i tipus de respostes.

4. Els oracles

Tipus d'oracles. Divinitats i herois oraculars. Personal oracular: sacerdots, profetes, profetesses i sibil·les. Funcionament dels oracles: períodes d'obertura, sistemes de consulta, condicionants, tarifes.

Mòdul 2: Les arts endevinatòries: modalitats no-oraculars

Durada del mòdul: del 2 de febrer al 16 de març de 2021

Horari: els dimarts, de 16.00h a 17.30h

Sessions: 4

1. Incorporar la divinitat

La possessió divina. Modalitats de possessió. La tècnica d'incubació i altres procediments indirectes. Oneiromància: contactar la divinitat a través del somni. Interpretar els somnis: somnis reveladors i somnis preventius.

2. Preguntar la natura: éssers vius i fenòmens naturals

Ornitomància: llenguatge dels ocells. Tècniques, modalitats i tipus d'animals. Zoomància: inquirir el comportament dels animals. Tipologia dels animals. Hieroscòpia: anàlisi de les entranyes. Cledonomància: interpretar el futur a través de sons, sorolls, batecs, cops, xiulets o exclamacions. Hidromància: consultar a través de l'aigua. Piomància: els secrets del foc. Dendromància: la fressa de les fulles.

3. Preguntar els objectes

Catreptomància: mirar el futur a través dels miralls. Litomància: les pedres tenen la resposta. Cleromància: l'atzar marca el camí. Modalitats de cleromància. Aliments amb qualitats reveladores: farina, llevat, formatge, plantes. *Kinésis*: el futur en el moviment dels objectes.

4. Preguntar el cel i els astres

Trobar la resposta en els fenòmens meteorològics: núvols, tempestes, llamps, trons i vents. Els astres i el futur. Modalitats de consultes astrològiques. Astres i matemàtica. La influència mesopotàmica.

Mòdul 3: Les arts endevinatòries: encanteris i màgia negra

Durada del mòdul: del 9 d'abril al 12 de maig de 2021

Horari: els dimarts, de 16.00h a 17.30h

Sessions: 4

1. Preguntar el cos humà

La quiromància i el seu desenvolupament en època tardana. Morfoscòpia: els trets de la cara com a element revelador del futur. Necromància: invocar els esperits dels morts i tornar-los a la vida. Oracles dels morts: la resposta per boca dels morts.

2. Filtres d'amor i encanteris

Pràctiques màgiques amoroses. Filtres, conjurs, encanteris, eixarms. Amulets i objectes propiciatoris. Plantes i herbes. Practicants i receptes. Els papirs màgics. Les influències orientals i egípcies.

3. Malediccions, conjurs i màgia negra

Pràctiques nigromàntiques. Malediccions i conjurs: el poder de les lletanies. Maleir mitjançant el doble: vudú. Practicants i receptes. Els papirs màgics i la influència egípcia. Conjurar el mal: pregàries i amulets.

4. Màgia, religió i medicina

Recapitulació: la màgia entre la religió i la medicina. Legislació. Discussió general dels temes tractats. Presentació de diferents exemples segons les modalitats estudiades. Taller pràctic.